

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Egnsudviklingslovens strukturpolitiske målsætning vil fortsat være at bidrage til udligning af ikke-acceptable forskelle i befolkningens levevilkår i landets forskellige egne. Som middel hertil anvendes bistand til fremme af industriel og anden erhvervsmæssig udvikling.

Siden gennemførelsen af den første egnsudviklingslov i 1958 er der ved senere lovændringer sket en udbygning, modernisering og tilpasning af egnsudviklingsordningen til den stedfundne udvikling i de almindelige økonomiske vilkår for erhvervsmæssig virksomhed her i landet.

Egnsudviklingsordningen har i den forløbne tid medvirket væsentligt til den erhvervsmæssige udligning, der er sket mellem de forskellige dele af landet. Ordningen må derfor siges at have levet op til sit formål. Danmark er blevet mindre »skævt«. Udover egnsudviklingsordningen har naturligvis også andre faktorer trukket i samme retning.

Målet er imidlertid endnu ikke opfyldt. Egnsudviklingsområdernes afgrænsning er flere gange – senest i indeværende år – ændret for at sikre, at lovens bistandsmuligheder kommer de svagest udviklede egne af landet til gode. Egnsudviklingsområdernes afgrænsning fastsættes normalt for 5 år ad gangen, idet det ellers kan være vanskeligt at træffe langsigtede dispositioner og således i fuldt omfang udnytte fordelene ved et områdes egnsudviklingsmæssige status. Inden for 5-års perioderne følger Egnsudviklingsrådet løbende, om der uden for egnsudviklingsområderne skulle opstå sådanne forhold – f.eks. på grund af en dominerende industri i tilbagegang – at et område bør søges inddraget som egnsudviklingsområde. – Forslag herom skal forelægges EF-Kommissionen til godkendelse.

Ved den seneste etapevise ændring vil egnsudviklingsområdernes størrelse i 1990 være reduceret fra de nuværende 24 pct. til 20 pct. af landets samlede befolkning.

Af den i forbindelse med denne ændring foretagne opgørelse over udviklingsniveauet efter forskellige kriterier (beskæftigelse, indkomstniveau,

aldersfordeling samt serviceerhvervenes og fremstillingserhvervenes betydning) fremgik det, at der stadig er klare forskelle mellem områderne, som gør en fortsat egnsudviklingsbistand til de svageste områder velbegrundet.

Den hidtidige egnsudviklingsbistand har ydet et betydningsfuldt bidrag til at fremme også den teknologiske udvikling i dansk industri. Der er ydet egnsudviklingsbistand til etablering af nye og teknisk avancerede produktioner og til anskaffelse af teknologisk avanceret produktionsudstyr i mange virksomheder.

Lovforslaget tager sigte på at modernisere egnsudviklingsordningen, bl.a. ved at forstærke egnsudviklingspolitikens teknologiske dimension.

Teknologisk udvikling skal naturligvis ikke være et hovedsigte med egnsudviklingsordningen, men et middel, der kan medvirke væsentligt til opfyldelse af målet med ordningen, som er at skabe en mere ligelig erhvervsmæssig udvikling i landets geografiske områder.

Hovedvægten i egnsudviklingsordningen har hidtil været lagt på støtte til virksomhedernes anlægsfinansiering.

Med de seneste års udvikling på kapitalmarkedet, der har resulteret i en relativt lav rente og en øget interesse for at investere i produktionsvirksomheder, vil eksisterende virksomheder med lovende anlægsinvesteringsprojekter, der kan sandsynliggøre et afkast i løbet af kort tid, kunne opnå den fornødne finansiering på det private kapitalmarked.

Der vil dog fortsat være behov for offentlig støtte til virksomhedernes anlægsfinansiering især i forbindelse med nyetableringer, optagelse af ny produktion og mindre virksomheders kapacitetsudvidelser, efter at indkørfasen er overstået. En sådan støtte bør imidlertid tilbagebetales i takt med, at virksomhederne opnår et passende overskud og en rimelig likviditet.

Lovforslaget begrænser derfor støtten til virksomheders anlægsinvesteringer til de nævnte tilfælde. Støtten bevarer i realiteten sin karakter af tilskud, idet lånene er rentefri og først skal tilbagebe-